

Környezetvédelmi ráfordítások és környezetvédelmi ipar, 2014

Tartalom

Összefoglaló.....	1
Környezetvédelmi ráfordítások.....	1
Környezetvédelmi beruházások.....	1
Folyó környezetvédelmi ráfordítások.....	2
Környezetvédelmi ipar.....	3

Összefoglaló

Magyarországon 2014-ben a gazdasági szervezetek környezetvédelmi beruházás formájában 175 milliárd forintot költöttek a környezetszennyezés vagy bármilyen más környeztkárosítás megelőzésére, csökkentésére és megszüntetésére, reálértékben 34%-kal többet, mint 2013-ban. A termelési folyamatokat alapvetően nem változtató, úgynevezett közvetlen környezetvédelmi beruházás a fenti összeg 82%-a volt, a termelési folyamatokba beépülő, azokat módosító integrált beruházások 18%-ot tettek ki.

A környezetterhelés csökkentését szolgáló berendezések működtetéséhez rendelhető, szervezeten belüli, folyó ráfordítások értéke 240 milliárd forint volt, amely összehasonlítva áron 1,3%-kal több a 2013. évinél. A folyó ráfordításból 51%-kal részesedett a szennyvíz-, 39%-kal a hulladékkezelés, a ráfordítások 2,3%-a pedig a táj-, és természetvédelemre irányult.

A gazdasági szervezetek 2014-ben a környezetvédelmi szolgáltatásokért külső szolgáltatóknak 143 milliárd forintot fizettek ki, reálértékben 10%-kal többet az előző évinél. A teljes összeg 61%-át hulladékkezelésért, 34%-át szennyvízkezelésért fizették.

A levegőt, a vizet és talajt ért környezeti károk mérését, megelőzését, korlátozását, minimalizálást vagy helyrehozását szolgáló környezetvédelmi ipar nettó árbevétele 446 milliárd forint volt, ennek 18%-át a külföldi értékesítések tették ki. A környezetvédelmi termékeket előállító vagy ilyen irányú szolgáltatást nyújtó vállalkozások a környezetvédelmi ipari tevékenységükkel összefüggésben 17,5 ezer főt foglalkoztattak.

Környezetvédelmi ráfordítások

Környezetvédelmi beruházások

A nemzetgazdaság **környezetvédelmi beruházásai** 2014-ben 175 milliárd forintot tettek ki, ennek 82%-a közvetlen, 18%-a folyamatba integrált környezetvédelmi beruházásként valósult meg. 2013-hoz képest az összes környezetvédelmi beruházás volumene 34%-kal növekedett. A közvetlen környezetvédelmi beruházások volumene 23, az integrált beruházásoké pedig 120%-kal növekedett az egy évvel korábbihoz képest. A környezetvédelmi beruházások értékének növekedése elsősorban a közigazgatás nagyobb mértékű EU-forrás felhasználásával magyarázható (80 milliárd forint, 62%-kal több, mint 2013-ban).

Környezetvédelmi beruházásnak minősül minden olyan beruházási ráfordítás, amelynek elsődleges célja a környezetszennyezés vagy bármilyen más környeztkárosítás megelőzése, csökkentése és megszüntetése. A környezetvédelmi beruházások két csoportra bonthatók. A közvetlen környezetvédelmi beruházások olyan pótlólagos beruházások, amelyek nem, vagy csak minimális mértékben változtatják meg a termelési folyamatot. Elsődleges céljuk a szennyezések, környeztkárosítások mérséklése, elhárítása, ellenőrzése. Az integrált környezetvédelmi beruházások közé a termelés technológiai folyamatába beépülő eljárások tartoznak, amelyek a termelési folyamatot oly módon változtatják meg, hogy kevesebb szennyező anyag, illetve környeztkárosítás keletkezzen, mint amennyi az eljárás nélkül keletkezne.

Környezetvédelmi beruházások

1. tábla

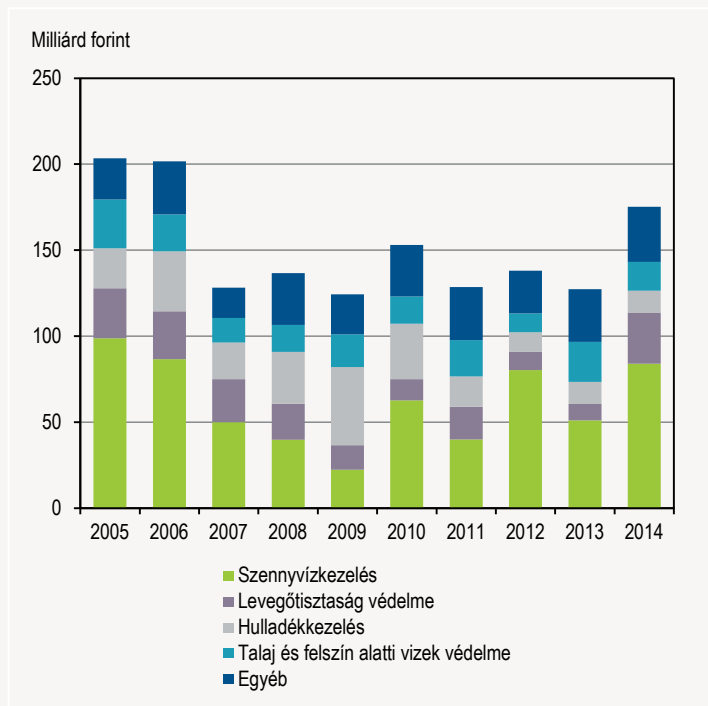
Év	(millió forint)		
	Közvetlen	Integrált	Összesen
2010	135 369	17 585	152 953
2011	101 227	27 341	128 569
2012	118 761	19 291	138 051
2013	113 656	13 650	127 305
2014	144 263	31 214	175 477

2014-ben a nemzetgazdaság környezetvédelmi beruházásainak mintegy 48%-át szennyvízkezelésre, 17%-át a levegőtisztaság védelmére, 7%-át hulladékkezelésre fordították. A **közvetlen környezetvédelmi beruházások** 49%-át a szennyvízkezelés megelőzését, illetve kezelését célzó beruházások tették ki, ezek aránya 6,0 százalékponttal növekedett 2013-hoz viszonyítva. A **folyamatba integrált beruházások** esetében a szennyvízkezelés megelőzését szolgáló beruházások aránya 41, a levegőtisztaság védelmére irányuló beruházásoké pedig 34% volt, mindkettő növekedett az előző évhez viszonyítva (26, illetve 6,0 százalékponttal).

A gazdasági ágak közül a közigazgatásba sorolt gazdasági szervezetek részesedése volt a legjelentősebb: beruházásaik 2014-ben az összes környezetvédelmi beruházás 62%-át tette ki, ami jelentősen növekedett az előző évi 49%-os arányhoz képest. A közigazgatásba sorolt szervezetek közvetlen környezetvédelmi beruházásainak 73%-a a szennyvízkezelésre irányult, ennek jelentős hányadát a települési önkormányzatok szennyvízcsatorna-hálózatának fejlesztése tette ki. Az összes környezetvédelmi beruházásból 18%-kal a feldolgozóipar, 7,0%-kal a szállítás, raktározás, 5,0%-kal pedig a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklés ág részesedett.

1. ábra

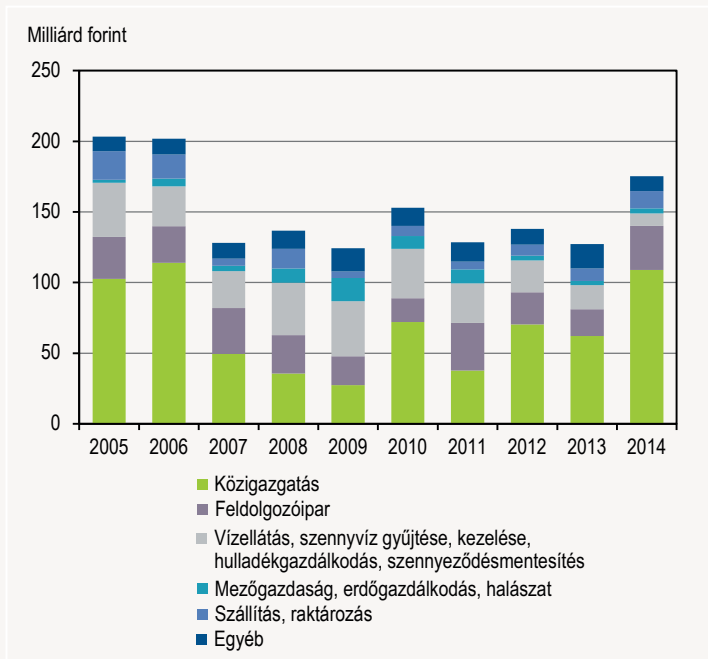
A környezetvédelmi beruházások környezeti területek szerint

2014-ben a feldolgozóipar környezetvédelmi beruházásai reálértéken 60%-kal, 12 milliárd forinttal növekedtek az előző évhez viszonyítva. A gazdasági ág környezetvédelmi beruházásainak 38%-a a levegőtisztaság védelmére irányult.

2. ábra

A környezetvédelmi beruházások gazdasági ágak szerint

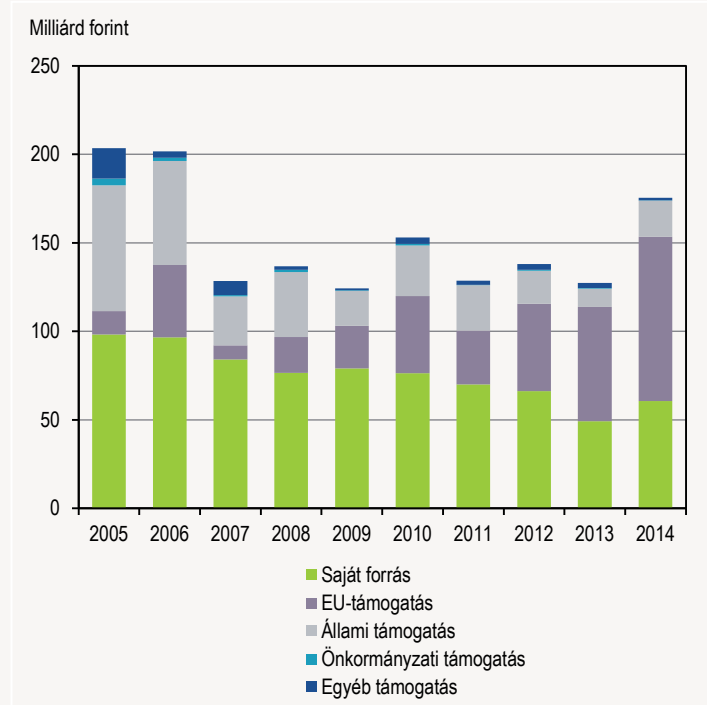

2014-ben a nemzetgazdaság összes környezetvédelmi beruházásának 53%-a EU-s támogatásból, 34%-a saját, míg 12%-a állami forrásból való-

sult meg. A közigazgatáson kívüli gazdasági szervezetek környezetvédelmi beruházásai 77%-át valósították meg saját anyagi forrásaikból, 19%-át EU-támogatás, míg 3,0%-át közvetlenül az állam finanszírozta.

3. ábra

A környezetvédelmi beruházások finanszírozás szerint

Az összes környezetvédelmi beruházás anyagi-műszaki összetételét vizsgálva 71%-ot tettek ki az épület-, illetve építményberuházások, 26%-ot a gép-, berendezés- vagy járműberuházások, és 3,0%-ot az egyéb beruházások, ideértve a környezetvédelmi beruházás megvalósítása érdekében történő föld- vagy telekvásárlást is.

Folyó környezetvédelmi ráfordítások

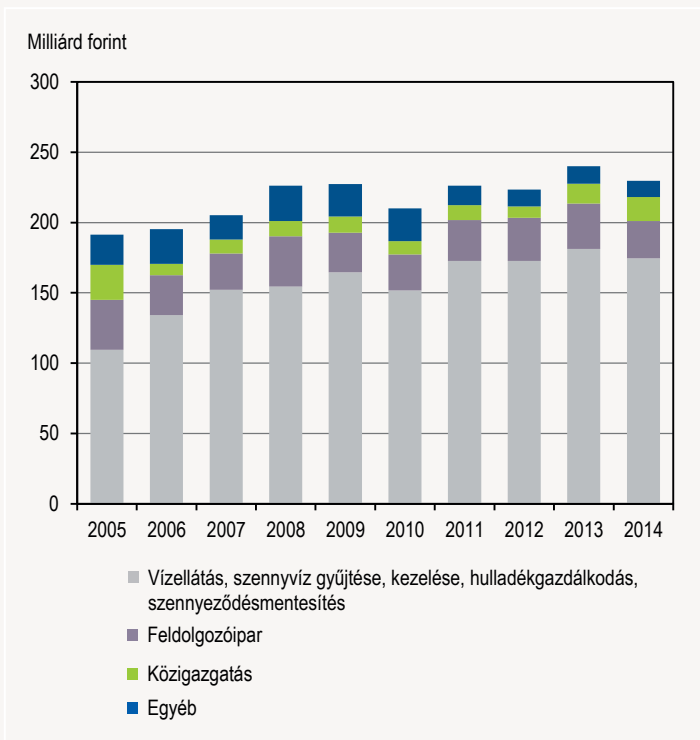
A nemzetgazdaságban a szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások értéke 2014-ben 240 milliárd forint volt, összehasonlításként az áron 1,3%-kal több, mint 2013-ban. A szervezeten belüli folyó ráfordításokból 51%-kal részesedett a szennyvíz-, 39%-kal a hulladékkezelés, 2,3% pedig a táj-, és természetvédelemre irányult.

A gazdasági szervezetek környezetvédelmi folyó ráfordításai alapvetően két csoportba oszthatók. Szervezeten belüli folyó ráfordításként számoljuk el a környezetvédelmi szolgáltató szervezet környezetvédelemhez, illetve a gazdasági szervezet saját környezetszennyezés-csökkentési és elhárítási tevékenységéhez kapcsolódó költségeit. A másik lehetőség, hogy a gazdasági szervezet a szennyezést okozó anyagok (jellemzően a keletkezett hulladék, illetve a szennyvíz) ártalmatlanítását külső (környezetvédelmi) szolgáltató igénybevételével oldja meg.

A szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások 75%-a a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyződésmosmentesítés ágba sorolt gazdasági szervezeteknél jelentkezett. Ettől jelentősen elmaradt a feldolgozóipar részesedése is, ami az összes szervezeten belüli folyó ráfordítások 13%-át tette ki.

4. ábra

A szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások

A gazdasági szervezetek 2014-ben a **környezetvédelmi szolgáltatásokért külső szolgáltatóknak** mintegy 143 milliárd forintot fizettek ki, összehasonlítva áron 10%-kal többet az egy évvel korábbihoz képest. A környezetvédelmi szolgáltatások ellenértékének 61%-át hulladékkezelésért, 34%-át szennyvízkezelésért (ideértve a tartályban gyűjtött szennyvíz elszállítását) fizették. A feldolgozóiparba tartozó gazdasági szervezetek 60 milliárd forintot fordítottak környezetvédelmi szolgáltatásokra, a teljes összeg 42%-át. Ezek a szervezetek az összes külső szolgáltatóknak fizetett összeg 52%-áért hulladékkezelési, 43%-áért szennyvízkezelési szolgáltatást vásároltak.

A nem környezetvédelmi iparral foglalkozó gazdasági szervezeteknél a környezetvédelemmel összefüggésben 2014-ben 5,2 ezer fő állt alkalmazásban, 7,0%-kal több az előző évihez képest.

Környezetvédelmi ipar

Magyarországon 2014-ben – a megfigyelésbe bevont szervezetek adatszolgáltatása alapján¹ – a **környezetvédelmi iparba** tartozó gazdasági szervezetek által értékesített termékek és szolgáltatások **nettó árbevételének** értéke 446 milliárd forint volt, amely összehasonlítva áron alig változott az előző évhez képest. Az adat tartalmazza a háztartásoknak nyújtott környezetvédelmi szolgáltatásokból származó árbevételt is.

A környezetvédelmi szolgáltatások, termékek és technológiák valamilyen formában csökkentik a környezeti kockázatot, minimalizálják a szennyezéskibocsátást vagy az erőforrások felhasználását.

A környezetvédelmi ipar összes árbevételének 99,3%-a a környezeti szennyezések közvetlen csökkentését szolgáló termékek előállításából és

szolgáltatásnyújtásból származott. A környezetszennyezések integrált csökkentését szolgáló technológiák és termékek előállításából származó nettó bevétel mindössze 3 milliárd forint volt (0,7%).

A környezetvédelmi ipar exportértékesítése 2014-ben 81 milliárd forintot ért el, ez az összes környezetvédelmi ipari értékesítés 18%-a. Az exportértékesítés összehasonlítva áron 5,0%-kal csökkent.

2. tábla

A környezetvédelmi ipari értékesítés értéke

(millió forint)		
Év	Nettó árbevétel	Ebből: exportárbevétel
2010	364 371	68 872
2011	417 308	78 119
2012	416 612	99 048
2013	429 114	82 527
2014	445 679	80 762

A szennyezés közvetlen csökkentésére irányuló szolgáltatások nyújtásából származó mintegy 415 milliárd forintos nettó árbevétel – az előző évekhez hasonlóan – jelentősen meghaladta a különböző gépek, berendezések, felszerelések előállításából (22 milliárd forint) és a környezetvédelmi technológiákból (építési-szerelési tevékenységből) származó (5 milliárd forint) árbevételt. A szolgáltatásnyújtásból származó nettó árbevétel – összehasonlítva áron számolva – 1,0%-kal növekedett. Kismértékben csökkent a gépek, berendezések, felszerelések előállításából származó nettó árbevétel, valamint a környezetvédelmi technológiákból származó nettó árbevétel volumene.

3. tábla

A közvetlen szennyezéscsökkentési célú termék-előállítás és szolgáltatásnyújtás nettó árbevétele

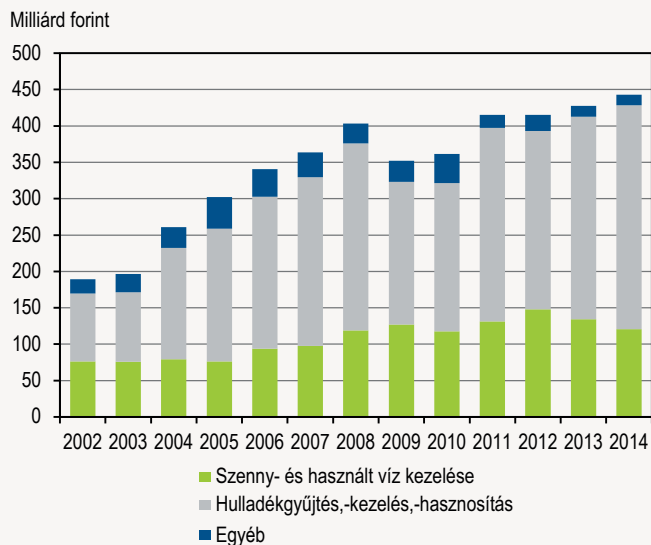
(millió forint)				
Év	Termék-előállítás	Szolgáltatásnyújtás	Környezetvédelmi technológiák (építési-szerelési tevékenység)	Összesen
2010	27 891	324 025	9 499	361 416
2011	25 992	381 224	8 023	415 239
2012	38 884	370 009	6 240	415 133
2013	22 678	397 865	7 056	427 599
2014	22 100	415 284	5 337	442 721

A közvetlen szennyezéscsökkentésre irányuló környezetvédelmi iparon belül a nettó árbevétel szempontjából két környezeti, illetve erőforrás-gazdálkodási területre irányuló tevékenység emelkedik ki: a hulladék gyűjtésével, kezelésével és ártalmatlanításával, újrahasznosításával a gazdasági szervezetek 70, a szenny- és használt víz kezelésével foglalkozók pedig 27%-kal részesedtek az összes közvetlen szennyezéscsökkentésre irányuló környezetvédelmi ipari árbevételből. A hulladékgazdálkodással foglalkozó gazdasági szervezetek adták a környezetvédelmi ipar összes exportárbevételének 96%-át, ennek jelentős hányada a szilárd hulladék hasznosításából származik.

¹ A megfigyelésbe bevont szervezetek körének meghatározását lásd a **módszertani** fejezetben. (A megfigyelési kör évente kismértékben bővül.)

5. ábra

A közvetlen szennyezéscsökkentési célú termék-előállítás és szolgáltatásnyújtás környezeti területek szerint

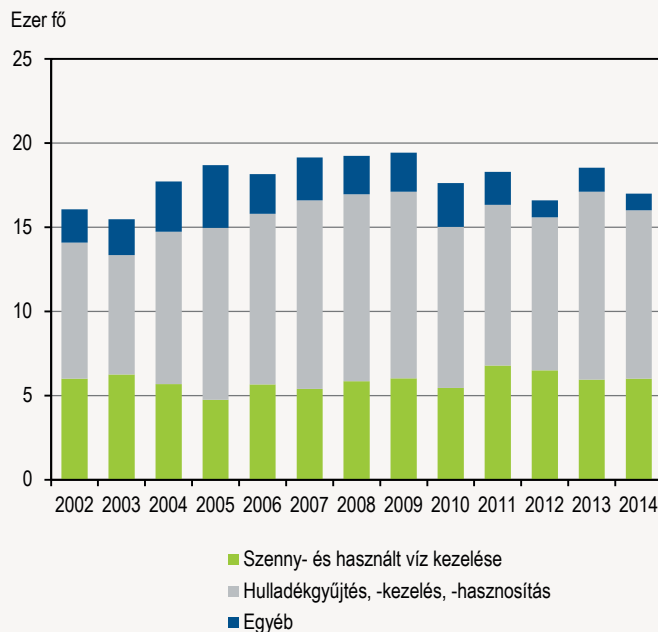
A gazdasági szervezetek a környezetvédelmi ipari tevékenységgel összefüggésben 2014-ben 17,5 ezer főt foglalkoztattak. A közvetlen szennyezéscsökkentésre irányuló termék-előállításban és szolgáltatásnyújtásban a környezetvédelmi iparral összefüggésben foglalkoztatottak 98,6, az integrált szennyezéscsökkentést szolgáló technológiák és termékek előállításában 1,4%-a (246 fő) tevékenykedett.

A környezetvédelmi ipar meghatározó ágazatait tekintve a hulladékgazdálkodás ágazat 215 milliárd forint nettó árbevételt ért el 2014-ben, összehasonlítva áron 14%-kal többet az előző év hasonló adatahoz képest. Az ágazat környezetvédelmi ipari nettó árbevétele elsősorban a hulladékgyűjtésből, kezeléséből és ártalmatlanításából származott (a teljes összeg 97%-a).

A víztermeléssel, -kezeléssel és -elosztással foglalkozó szervezeteknek a környezetvédelmi iparhoz való hozzájárulása elsősorban a szennyvízkezelési tevékenységükből fakadt: 2014-ben az ágazat összes környezetvédelmi iparhoz kapcsolódó nettó árbevételének (ami 75 milliárd forint volt, összehasonlítva áron 7,0%-kal kevesebb, mint az előző évben) 99%-a származott ebből a tevékenységből.

6. ábra

A közvetlen szennyezéscsökkentéssel összefüggésben foglalkoztatottak száma

A szennyvíz gyűjtése, kezelése gazdasági ágazatba sorolt szervezetek környezetvédelmi ipari tevékenységből származó árbevétele (amelynek nagysága összehasonlítva áron 18%-kal csökkent 2013-hoz viszonyítva) a vizsgált időszakban 39 milliárd forintot tett ki, ebből az ágazat szennyvízkezelési tevékenysége 90%-kal részesedett.

Hulladék-nagykereskedelemből 2014-ben 74 milliárd forint árbevétel származott (ez volumenében 22%-os növekedés az előző évhez képest), szinte teljes egészében a hulladékgazdálkodási tevékenységből (azon belül pedig zömében a szilárd hulladék újrahasznosításából).

A szennyeződésmentesítés, egyéb hulladékkezelés gazdasági ágazatba tartozó szervezetek környezetvédelmi ipari értékesítésének nettó árbevétele a vizsgált időszakban 10 milliárd forint volt, összehasonlítva áron vizsgálva közel 5,7%-kal több 2013-hoz képest. Az ágazat környezetvédelmi ipari árbevételének 90%-a a hulladékok gyűjtéséhez, kezeléséhez és ártalmatlanításához kapcsolódó tevékenységhez köthető.

További információk, adatok (linkek):

[Táblák](#)
[Táblák \(STADAT\)](#)
[Módszertan](#)
www.ksh.hu

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu
[Információs szolgálat](#)
 Telefon: (+36-1) 345-6789